ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 49.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 18-го Іюня — 1835 — *Wilno. Wtorek. 18-go Czerwca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Іюня.

Ихъ Королевскія Высочества, Принцъ Фридрихъ Нидерландскій и Супруга Его прибыли 2-го Іюня въ здѣшнюю столицу, и остановились во Дворцѣ на Елагиномъ Острову.

— Въ Субботу, 1-го Іюня, имѣли счастіе представляться Ихъ Величествамъ, Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ, Виртембергской службы Генералъ-Лейтенантъ Графъ *фонъ Бисмаркъ* и Поручикъ Гвардіи Е. В. Короля Прусскаго Графъ Карлъ *Бисмаркъ*.

— Въ Понедѣльникъ, 3-го Іюня, имѣлъ счастіе представляться Его Величеству Государю Императору, въ частной аудіенціи, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Саксонскаго, Баронъ *фонъ-Люцероде*, по возвращеніи къ своему посту.

— На время отсутствія изъ С. Петербурга Вице-Канцлера, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Графа *Нессельрода*, Высочайше повелѣно управлять Министерствомъ Иностранныхъ Дѣлъ Тайному Совѣтнику и Сенатору *Родофиникину*.

— Высочайшими Грамотами Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 1-й степени*: Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Баронъ Романъ *Сакенъ*, 30-го Мая, и *тогожъ ордена 2-й степени*: Статскій Совѣтникъ, Главный Директоръ Московской Маріинской больницы, *Рихтеръ* 19-го Мая.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Орденовъ въ 9-й день минувшаго Мая, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *ордена Св. Станислава четвертой степени*, Адъютантъ Виленскаго Военнаго Губернатора, Генералъ-Адъютанта Князя Долгорукова, Кавалергардскаго Ея Величества полка, Поручикъ *Шадурскій*. (*Р. И.*)

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Орденскому Капитулу въ 20-й день минувшаго Мая, пожалованъ Кавалеромъ *ордена Св. Анны 3-й степени*: Архиваріусъ Святѣйшаго Синода *Рышковъ*, въ воздаяніе ревностныхъ его трудовъ по приведенію въ надлежащее устройство Синодальнаго архива.

— 28-го Марта, корчмарь съ острова Мона, Михель *Штамма*, Высочайше награжденъ медалью и 500 руб., за спасеніе 16-ти человѣкъ, погибавшихъ на заливѣ Большаго Зунда.

— Правительствующимъ Сенатомъ въ званіе потомственнаго Почетнаго Гражданства удостоены: С. Петербургскій первостатейный купецъ, Егоръ *Жадимировскій* съ семействомъ: купцы 1-й гильдіи: С. Петербурскій, Григорій *Емельяновъ* съ сыномъ; Московскіе Борисъ *Страховъ*, Егоръ *Скворцовъ*, Терентій *Салдатенковъ* съ семействомъ, Иванъ *Быковъ* съ семействомъ, Петръ *Степановъ* съ семействомъ, Петръ *Молошниковъ* съ семействомъ; Архангельскій, Вильгельмъ *Брантъ* съ братьми Эдуардомъ, Эдмундомъ и ихъ семействомъ; Нижегородскій, Ѳеодоръ *Переплетчиковъ*; Рижскій, Фридрихъ *Якобсъ*; Кяхтинскій, Петръ *Сибиряковъ*; Пермскій, Дмитрій

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 6 Czerwca.

Ich Królewskie Wysokoście, Xiąże Fryderyk Niderlandzki i Małżonka Jego, przybyli do tuteyszey Stolicy 2go Czerwca i stanęli w pałacu na Jełaginnym Ostrowiu.

— W sobotę, dnia 1 Czerwca, mieli szczęście przedstawiać się Nayjaśnieyszym Państwu, Cesarzowi Jegomości i Cesarzowey Jeymości, Jenerał-Porucznik służby Wirtemberskiey, Hrabia *von Bismark*, i Porucznik Gwardyi N. K. J. Pruskiego, Hrabia Karol *Bismark*.

— W poniedziałek, dnia 3 Czerwca, miał szczęście przedstawiać się Jego Cesarskiey Mości, na audyencyi prywatney, Poseł Nadzwyczayny i Minister Pełnomocny N. K. Jegomości Saskiego, Baron *von Lützerode*, za powrótem do mieysca swojego przeznaczenia.

— Podczas nieobecności w St. Petersburgu Wice-Kanclerza, Rzeczywistego Radcy Taynego Hrabi *Nesselrode*, Naywyżey rozkazano zarządzać Ministeryum Spraw Zewnętrznych, Radcy Taynemu i Senatorowi *Rodofinikinowi*.

— Przez Naywyższe Dyplomata, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami orderu *S. Stanisława 1go stopnia*, Rzeczywisty Radca Stanu, Baron Roman *Sacken*, dnia 30 Maja, i *tegoż orderu 2go stopnia*, Radca Stanu, Główny Dyrektor Moskiewskiego Maryińskiego Szpitalu chorych *Richter*, d. 19 maja.

— Przez Naywyższy Imienny ukaz do Kapituły Orderów, dnia 9 przeszłego Maja, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem *Orderu S. Stanisława czwartego stopnia*, Adjutant Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xięcia Dołhorukowa, Porucznik Kawalergardów półku Jey Cesarskiey Mości, *Szadurski*. (*R. I.*)

— Przez Naywyższy Ukaz, do Kapituły Orderów, dany dnia 20 zeszłego Maja, mianowany Kawalerem orderu *S. Anny 3go stopnia*, Archiwariusz Nayświętszego Synodu *Ryszkow*, w nagrodę gorliwey pracy, podjętey około przywiedzenia do należytego porządku Synodalnego Archiwum.

— Dnia 28 Marca, karczmarz z wyspy Mona, Michał *Sztamma*, Nayłaskawiey udarowany medalem i 500 rublami, za uratowanie 16 ludzi, którzy ginęli na ciaśnie Sund-Wielki.

— Przez Rządzący Senat uznani godnemi wyniesienia do stanu Pocztenych Obywateli Mieskich: St. Petersburski 1go stopnia kupiec, Jegor *Żadimirowski* z familią; kupcy 1szey gildy: St. Petersburski Grzegorz *Emeljanow* z synem; Moskiewscy: Borys *Strachow*, Jegor *Skworcow*, Terencyusz *Sałdatenkow* z familią, Jan *Bykow* z familią, Piotr *Stiepanow* z familią, Piotr *Mołosznikow* z familią; Archangelski, Wilhelm *Brandt* z braćmi Edwardem, Edmundem i ich familią; Niżehorodzki, Teodor *Perepletczykow*; Ryzki, Fryderyk *Jakobs*; Kiachtiński, Piotr *Sibiriakow*; Permski, Dymitr *Smyszlajew* z familią; Kostromska wdowa kupiecka Prascewia *Duryhinowa* z familią; kupcy 2giey gildy: St. Pe-

Смышляевъ съ семействомъ; Костромская купеческая вдова Прасковья *Дуригина* съ семействомъ; купцы 2-й гильдіи: С. Петербурскій, Павелъ *Лихачевъ* съ семействомъ; Ревельскій, Іоганъ *Клеменцъ*; Ржевскій, Ѳедоръ *Немиловъ* съ женою Евфимьею и дѣтьми Василіемъ и Анисьею; Костромской, Иванъ *Малышевъ*, съ семействомъ; Вятская купеческая вдова Елена *Рѣпина* съ семействомъ. (*С. П.*)

О Высочайшемъ посѣщеніи Московской Выставки Мая 18-го дня 1835 года.

(*Письмо къ Усманскому помѣщику Н. А. Бунину.*)

Порадуйтесь вмѣстѣ со мною, почитаемый сотрудникъ: я имѣлъ счастіе быть на Московской Выставкѣ въ день посѣщенія ея Государемъ Императоромъ съ Государынею Императрицею, Великими Князьями и Великою Княжною. Признаюсь, я въ затрудненіи, съ чего начать и какъ передать вамъ тѣ живыя впечатлѣнія, изъ которыхъ каждое не хочетъ уступить мѣста другому, и всѣ сливаются въ одну общую прелестную картину: развитія силъ народной дѣятельности, благоговѣйной любви къ Царю, и готовности поддержать честь своего отечества. Эта картина произвела на меня сильное впечатлѣніе, неуловимое перомъ и кистью. Жаль, что васъ не было въ Москвѣ; вы не видали ея и не чувствовали: я разскажу вамъ, что могу и какъ могу; вы Русскій, вы меня поймете.

Помните ли вы огромное зданіе и залы Благороднаго Собранія? Въ нихъ помѣщена Выставка. Это цвѣтокъ нашихъ мануфактуръ и художествъ. Все расположено съ изящностью тончайшаго вкуса. Я былъ въ ней наканунѣ, когда все еще приготовлялось на показъ. Признаюсь, почтенный другъ: смотря на прекрасные ситцы, на воздушныя кисеи, на мягкія и тонкія шали, на ярко-цвѣтные съ золотомъ платочки и газы, на рытые, узорчатые бархаты, на ослѣпительныя золотыя парчи, на алыя глянцовитыя сукна, на ковры, обои, на оптическіе инструменты, и на всѣ предметы прихотливой роскоши, я пріунылъ, сравнивая ихъ съ немногими произведеніями сельскаго хозяйства и первыми матеріялами, которые спрятались предъ изящными формами и отдѣлкою. Кто взглянетъ, думалъ я, на полузатасканные клубки мериносовой шерсти, на сырые образчики шелка, на закутанныя въ синюю бумагу головы Русскаго сахара? Модели земледѣльческихъ машинъ: вѣялка, плугъ, экстирпаторъ, — все это такъ невидко, такъ грубо, такъ неблестяще, такъ тяжело, какъ самая скромность и трудолюбіе земледѣльца. Но, любезный другъ, вообразите мою радость: вотъ, что я самъ видѣлъ и слышалъ! Въ 12 часовъ нашъ добрый и любимый Князь Дмитрій Владиміровичъ, прискакалъ возвѣстить: „Онъ сей часъ, будетъ!“ и у всѣхъ вздрогнуло сердце отъ врожденнаго благоговѣнія къ Царю. Всѣ стали по мѣстамъ. Чрезъ нѣсколько минутъ входитъ въ первую залу простыхъ матеріяловъ, Царица, съ дѣтьми, изъ которыхъ два младшіе Великіе Князя одѣты въ голубыхъ Русскихъ кафтанахъ съ шелковыми кушаками, обстриженные въ кружокъ, по-Русски, и съ Русскими шляпами; Константинъ Николаевичъ, нашъ Генералъ-Адмиралъ, въ курточкѣ съ шитьемъ морскаго мундира; Великая Княжна Александра Николаевна, какъ дитя, одѣта по ея лѣтамъ очень просто. За ними вошелъ Государь. Ласково поклонившись всѣмъ, Онъ привѣтливо сказалъ: „*Ну, разсказывайте же мнѣ; что это, что у васъ есть?* и прежде всего подошелъ къ шерсти. Тутъ у меня невольно сердце замерло отъ ожиданія. *Это мериносовая шерсть?* спросилъ Государь. — Точно такъ. — *Предметъ весьма важный для нашихъ фабрикъ и торговли; надобно заботиться объ этой отрасли хозяйства. Гдѣ лучшія овчарни?* — Въ южныхъ нашихъ губерніяхъ: тамъ всего удобнѣе заниматься овцеводствомъ. — И потомъ подошелъ къ шерсти расчесанной и окрашенной. *Цвѣта довольно хороши, но не линючи ли? Это важное дѣло; мы не умѣемъ еще прочно красить. А шерсть-то Русская?* — Русская, былъ отвѣтъ, и это порадовало Государя. — Вотъ доброе начало, сказалъ я самъ въ себѣ. Государь подошелъ къ шелкамъ Реброва. Это лучшіе шелки, сказалъ Князь С. И. Гагаринъ. Въ Парижѣ, какъ засвидѣтельствовалъ Баронъ *Мейендорфъ*, не хотѣли вѣрить, чтобъ въ Россіи могли производить таковой шелкъ. — *Я это знаю*, отвѣчалъ Государь и вмѣстѣ съ Императрицею любовались прекрасными образчиками. Этого было довольно для моего участія въ овцеводствѣ и шелководствѣ. Мериносовой шерсти производится на 5 милліоновъ; искусство шелководства у насъ хотя въ младенчествѣ, но на югѣ и за Кавказомъ, оно то же, что золотыя разсыпи въ Сибири. Слава Богу, что Государь обратилъ на это внима-

tersburski, Paweł *Lichaczew* z familią; Rewelski, Jan *Klemenc*; Rżewski, Teodor *Niemiłow* z żoną Eufemią i dziećmi Bazylim i Anisieją; Kostromski, Jan *Małyszew* z familią; Wiatska wdowa kupiecka, Helena *Riepina* z familią. (*P. P.*)

O Naywyższém odwiedzeniu Moskiewskiey Wystawy. dnia 18go Maja 1835 roku.

(*List do Obywatela Usmańskiego N. B. Bunina.*)

Uraduy się pospołu ze mną, zacny spółpracowniku: ja miałem szczęście bydź na Moskiewskiey Wystawie, w dniu jey odwiedzin przez Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości z Nayjaśnieyszą Cesarzową Jeymością, Wielkiemi Xiążętami i Wielką Xiężniczką. Przyznam ci się, sam nie wiém, od czego zacząć i jak ci oddadź te żywe wrażenia, z których każde nie chce ustąpić mieysca drugiemu, a wszystkie zlewają się w jeden ogólny prześliczny obraz: rozwinienia sił czynności narodu, pobożney miłości ku Monarsze, i gotowości utrzymywać honor swojey oyczyzny. Obraz ten sprawił na mnie mocne wrażenie, nieschwycone ani piórem, ani pędzlem. Szkoda, że cię nie było w Moskwie; tyś nie widział tego obrazu i nie doznał tych uczuć; opowiém tobie, co mogę, i jak mogę; ty jesteś Rossyaninem, póymiesz mię.

Czy pamiętasz gmach ogromny i sale Szlachetnego Zgromadzenia? W nich umieszczona Wystawa. Jest to kwiat naszych rękodzieł i sztuk. Wszystko ustawiono z wytwornością cale delikatnego gustu. Byłem w niey poprzedzającego wieczora, kiedy wszystko przysposabiano do ukazania. Przyznam ci się, szacowny przyjacielu: patrząc na piękne perkale, na te zefirowe muśliny, na miękkie i delikatne szale, na jasno-barwne ze złotem chusteczki i gazy, na ryte i we wzory axamity, na złotogłowy blaskiem tłumiące, na szkarłatne sukna, na dywany, obicia, optyczne instrumenta, i na wszelkie przedmioty ponętliwey roskoszy, znużyłem się, porównywając je z niewielą płodami wieyskiego gospodarstwa i pierwszemi materyałami, które znikły przed wybornemi kształtami i robotą. Kto będzie patrzał, myśliłem sobie, na wpółzarzucone kłąbki merynosowey wełny, na syrowe próbki jedwabiu, na zawinięte w sini papier głowy Ruskiego cukru? Modele rolniczych machin: arfa, pług, extyrpator, — wszystko to, tak jest nie okazałe, tak grube, tak nie błyskotne, tak ciężkie, jak sama skromność i pracowitość rolnika. Ale, luby przyjacielu, wyobraź sobie mą radość: oto jest, co sam widziałem i słyszałem! O godzinie 12tey dobry nasz i kochany Xiążę Dymitr *Włodzimierzowicz* z pośpiechem przyjechał uwiadomić: „On wnet będzie!“ i u wszystkich podskoczyło serce przez wrodzoną pobożność do Monarchy. Wszyscy na swych stanęli mieyscach. W kilka minut wchodzi do pierwszey sali prostych materyałów, Cesarzowa z dziećmi. z których dway młódsi Wielcy Xiążęta ubrani w błękitnych Ruskich kaftanach z jedwabnemi pasami, podstrzyżeni w koło, po Rusku, i w Ruskich kapeluszach; KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ, nasz Jenerał Admirał, w kurteczce z haftem morskiego munduru; Wielka Xiężniczka ALEXANDRA NIKOŁAJEWNA, jak dziecię, odziana podług jey wieku, cale po prostu. Za niémi wszedł Monarcha. Łaskawie ukłoniwszy się wszystkim, uprzeymie przemówił: „*Proszęż tedy mi powiadać, co to jest, — co u was jest?* i nasamprzód zbliżył się ku wełnie. W tey chwili serce mimowolnie we mnie bić przestało od oczekiwania. *Czy to jest merynosowa wełna?* zapytał Monarcha — Tak w rzeczy samey — *Przedmiot nader wielkiey wagi dla naszych fabryk i handlu; należy mieć staranie o tey gałęzi gospodarstwa. Gdzie są lepsze owczarnie?* — W południowych naszych Guberniach: tam nadewszystko lepiey zaymują się chowem owiec. — Potym zbliżył się do wełny czesaney i farbowaney. *Kolory dosyć dobre, ale czy nie blakują? To jest rzecz ważna: nie umiémy jeszcze trwale farbować. A wełna ta czy Ruska?* — Ruska, była odpowiedź, i to uradowało Monarchę. — Otoż dobry początek, rzekłem sam do siebie. Cesarz poszedł ku jedwabiom *Rebrowa*. To są lepsze jedwabie rzekł Xiążę S. J. *Gagaryn*. W Paryżu, jak świadczy Baron *Meyendorf*, nie chciano dadź wiary, ażeby w Rossyi mogli taki jadwab' wyrabiać. — *Wiem o tém*, odpowiedział Cesarz, i razem z Cesarzową z ukontentowaniem patrzyli, na piękne wzorki. Dosyć tego było dla mojego uczęstnictwa w owczarstwie i jedwabnictwie. Wełny Merynosowey wydaje się do 5ciu milionów; sztuka jedwabnictwa, chociaż jeszcze u nas w dzieciństwie, lecz na południu i za Kaukazem, jest ona takąż, jak i złote kopalnie na Syberyi. Chwała Bogu, iż Cesarz zwrócił na to uwagę, pomyślałem sobie, i z tém czuciem, zacząłem posuwać się ku innym salom, ażebym mógł widzieć i uwa-

ніе, подумалъ я и съ этимъ чувствомъ началъ я подвигаться въ другія залы, чтобы мнѣ видѣть и наблюдать входъ въ нихъ Государя и Царицы. — Вторая комната была занята миткалями, ситцами и кисеями: *Здравствуй, Титовъ, сосѣдъ!* сказалъ Государь, вступая въ эту комнату и подходя къ уважаемому всѣмъ обществомъ мануфактуристу. *Что это у тебя зонтикъ на глазахъ? здоровъ ли ты?* Старикъ на ласковое Царское слово отозвался съ сердечнымъ умиленіемъ, и представилъ произведенія трудовъ своихъ. Государь былъ милостивъ и привѣтливъ, и вмѣстѣ съ Государынею разсмартивалъ внимательно товары, обращая вниманіе на усовершенствованіе отдѣлки, и на прочность цвѣтовъ. По мѣрѣ приближенія Царской Фамиліи къ дверямъ второй комнаты, я отступалъ, и сталъ въ третьей подлѣ товаровъ купцевъ Прохоровыхъ, тѣхъ самыхъ, которые завели приготовительную школу для мастеровыхъ, описанную мною въ 22 No Земледѣльческаго Журнала. Государь подошелъ къ нимъ, и вотъ первое Его слово: „*Благодарю васъ; мнѣ пріятно было узнать, что вы заботитесь не объ одныхъ барышахъ, но и объ образованіи мальчиковъ; это дѣлаетъ вамъ честь, и я послѣ завтра поговорю съ вами объ этомъ поболѣе.*“

Почтеный другъ! вотъ чего я дожидался какъ радости, и эти слова Монарха прояснили, укрѣпили надежду, что наконецъ образованіе фабричныхъ, мѣщанъ и земледѣльцевъ, основанное на Религіи и доброй нравственности, коснется и до людей, наполняющихъ наши фабрики.— Слышанныя мною слова Монарха, какъ заря предъ разсвѣтомъ, разлили мнѣ свѣтъ на душу. Мы богаты природою, мы можемъ хвастаться передъ иностранцами въ быстрыхъ успѣхахъ мануфактурной промышленности; но нравственность народная — это корень, которымъ питается и любовь къ Царю и къ Престолу, и покорность къ властямъ и порядку — это основаніе нашей политической и моральной силы, — они драгоцѣннѣе всей нашей Выставки. Благодарность Государя, изъявленная Прохоровымъ конечно поощритъ нашихъ богатыхъ мануфактуристовъ, подражать имъ въ заведеніи школъ при фабрикахъ, и заслужить отеческую признателность Монарха за попеченіе о бѣдныхъ дѣтяхъ гражданскаго общества.

Послѣ Государь и Императрица обошли всѣ залы. Хвалили многія издѣлія и одобряли производителей. Участвуя болѣе въ земледѣльческихъ произведеніяхъ, я сталъ подлѣ любимаго моего свекловичнаго сахара. Эта вѣтвь промышленности также обѣщаетъ отечеству 40 милліоновъ ежегоднаго дохода, думалъ я, смотря на голову сахара съ завода Графа *Бобринскаго*, припоминалъ, что первая голова свекловичнаго сахара, во Франціи, представленная Шапталемъ Наполеону, стоила, кажется, 500 франковъ, которые Наполеонъ велѣлъ выдать фабриканту за убытки, понесенные при опытахъ. Какъ ни пестры, ни блестящи предметы Выставки, но я задумался невольно о нашихъ производителяхъ Русскаго сахара, которые, преодолѣвая всѣ препоны, стремятся къ совершенству, и истинно по-Русски идутъ впередъ на-проломъ. Уже болѣе нежели на милліонъ и двѣсти тысячъ рублей добывается въ Россіи своего сахару и песку, а все какъ-то многимъ не вѣрится, сладокъ ли Русскій сахаръ. Но вотъ, подходитъ Государь; указали на свекловичный сахаръ; я стоялъ подлѣ, и онъ спросилъ меня: *полезна ли эта промышленность!* Государь спросилъ такъ ласково, такъ пріятно, что не отъ чего было оробѣть, и я смѣло сказалъ: Государь! эта промышленность истинно полезна для отечества, и въ особенности для земледѣлія.— *Но не истощаетъ ли свекловица земли?* — Напротивъ Государь: она сберегаетъ силы земли и заставляетъ лучше ее обработывать: это стоитъ золотой руды въ Царствѣ Вашего Величества. Государь ласково улыбнулся и сказалъ: *Я желаю, чтобы это было полезно для насъ, особенно если это полезно для земледѣлія.*

Слава Богу! подумалъ я: вотъ еще доказательство, что скромное земледѣліе лежитъ на сердцѣ у Царя, и Онъ печется о томъ, чтобы и свеклосахарная промышленость была полезна для сельскихъ хозяевъ. Богъ милостивъ: не много надобно лѣтъ, чтобъ она, покровительствуемая на равнѣ съ прочими, стала выше многихъ сестеръ своихъ.

Недалеко отъ сахара лежали образцы свѣчъ. Представьте себѣ мое удивленіе: Государь, взглянувъ на нихъ, сказалъ: „*Ну ужъ ваши Московскія свѣчи, никуда не годятся: и оплываютъ и пахнутъ не хорошо. Объ этомъ мало заботятся фабриканты; это наше издѣліе, а мы не умѣемъ его дѣлать хорошо.*“ Какъ бы я желалъ, чтобъ замѣчанія Царя пристыдили нашихъ свѣчныхъ заводчиковъ и заставили ихъ

żać weyście do nich Cesarza i Cesarzowey. — Druga sala zajęta była, mitkalami, perkalami i muślonami. *Jak się masz Tytow! sąsiedzie*, rzekł Monarcha, wchodząc do tey Izby i zbliżając się do powszechnie szacowanego rękodzielnika. *Cóż to: u ciebie ciennik na oczach? czy zdrów jesteś?* Na łaskawe słowo Cesarza odpowiedział starzec z serdeczną roskoszą, i ukazał wyroby trudów swoich. Cesarz był łaskawym i uprzeymym, i razem z Cesarzową, pilnie rozpatrywał towary, zwracając uwagę, na udoskonalenie roboty i trwałość farby. W miarę przybliżania się Cesarskiey Familii ku drzwiom drugiey Izby, odstępowałem, i stanąłem w trzeciey przy towarach kupców Prochorowych, tych samych, którzy zaprowadzili przygotowawczą szkołę dla rzemieślników, opisaną przeze mnie w N. 22 Gazety Rolniczey. Nayjaśnieyszy Pan zbliżył się do nich, i oto pierwsze jego słowo: „*Dziękuję wam; przyjemnie mi było dowiedzieć się, iż wy nie o samych tylko zyskach troszczycie się, lecz i o kształcenie młodzi; to czyni wam zaszczyt, a ja pojutrze więcey z wami o tém pomówię.*“

Szacowny, przyjacielu! oto, czegom tak oczekiwał, jak radości, i te słowa Monarchy wyświeciły i utwierdziły nadzieję, że nakoniec kształcenie fabrycznych mieszczan i rolników, zasadzone na religii i dobrych obyczajach, ściąga się i do ludzi, napełniających nasze fabryki. — Słyszane przeze mnie słowa Monarchy, jak zorza przed świtem, rozlały światło w mey duszy. Uposażeni jesteśmy od przyrodzenia i możemy chlubić się przed cudzoziemcami, z szybkich postępów rękodzielniczego przemysłu; lecz narodowe obyczaje — to jest zasada, którą żyie a miłość ku Cesarzowi i Tronowi, i uległość władzom i porządkowi — jest to osnowa naszey polityczney i moralney siły, — są one droższe od całey naszey Wystawy. Podziękowanie Nayjaśnieyszego Cesarza oświadczone Prochorowym, bezwątpienia zachęci bogatych naszych rękodzielników naśladować ich w zaprowadzeniu szkół przy fabrykach, i zasłuży na Oycowską wdzięczność Monarchy, za opiekę o uboższych dzieciach mieyskiego stanu.

Potém Nayjaśnieysi Cesarstwo Ich Mość obeszli wszystkie sale. Chwalili rozmaite wyroby, i pochwalali produktorów. Więcey należąc do płodów rolnictwa, stanąłem przy ulubionym moim ćwikłowym cukrze. Ta gałąź przemysłu także zapowiada dla oyczyzny 40 milionów corocznego dochodu, i patrząc na głowę cukru z fabryki Hrabi *Bobryńskiego*, przypomniałem, że pierwsza głowa ćwikłowego cukru we Francyi, podana przez Chaptala Napoleonowi, kosztowała, jak się zdaje 500 franków, które Napoleon kazał wypłacić fabrykantowi za straty poniesione na proby. Jakkolwiek są różnofarbne i błyskotne przedmioty, lecz zamyśliłem się poniewolnie o naszych produktorach Ruskiego cukru, którzy, wszystkie pokonywając przeszkody, dążą do udoskonalenia, i prawdziwie po Rusku idą na przeboy. Więcey już aniżeli na milion 200,000 rubli wydobywa się w Rossyi własnego cukru i mąki cukrowey, a zawsze coś nie wierzą, że Ruski cukier słodki. Lecz oto zbliża się Monarcha: ukazali ćwikłowy cukier; stałem przy nim, a Cesarz zapytał: *azali pożyteczny to przemysł!* Cesarz zapytał tak łaskawie i tak przyjemnie, iż nie było się czego trwożyć, i śmiało odpowiedziałem: Cesarzu! przemysł ten prawdziwie pożyteczny dla oyczyzny, a w szczególności dla rolnictwa. — *Lecz azali ćwikła nie wycięcza ziemi?* — Przeciwnie, Najaśnieyszy Cesarzu: ochrania ona siłę ziemi, i każe lepiey ją wyrabiać: równa się to do złotey rudy w Państwie Waszey Cesarskiey Mości. Cesarz łaskawie odpowiedział: *Chcę ażeby to było pożytecznêm dla nas, szczególniey jeśli to pożyteczne jest dla rolnictwa.*

Chwała Bogu! pomyśliłem sobie: oto jeszcze dowód, że skromne rolnictwo ma mieysce w sercu Cesarza, i On się stara o to, ażeby ćwikłowy nawet przemysł cukru, był pożytecznym dla wieyskich gospodarzy. Bóg dobrotliwy: mało lat potrzeba, ażeby ten przemysł równie z innemi zostając pod opieką, wyżey stanął od wielu współbraci swoich.

Niedaleko od cukru, leżały świece. Wyobraź sobie moje zadziwienie: Nayjaśnieyszy Cesarz spóyrzawszy na nie, powiedział: „*Wasze Moskiewskie świece na nic warte: i płyną, i zły mają zapach. Mało się o tém troszczą fabrykanci; jest to nasz wyrob, a nie umiemy go robić dobrze.*“ Szczerzebym żądał, ażeby uwagi Cesarza zawstydziły innych fabrykantów świec i przymusiły ich starać się o oczyszczenie łoju, do cze-

заботиться объ очисткѣ сала, для чего издано столь много хорошихъ руководствъ и наставленій отъ Вольнаго Экономическаго Общества.

(*Окончаніе впредь.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 11-го Іюня.

Послѣ обѣда, 9-го сего мѣсяца, въ 3 часа, Его Королевское Высочество Наслѣдный Принцъ, на пути для осмотра 2-го Армейскаго Корпуса, прибылъ въ Штеттинъ, гдѣ остановился въ Генеральскомъ загородномъ домѣ. Около 8 часовъ прибыли туда же Ихъ Королевскія Высочества Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій съ Супругою. Высокія Особы сіи были встрѣчены Генералитетомъ, знатнѣйшими Военными и Гражданскими Чиновниками, Духовенствомъ и Депутаціею отъ города, которые имѣли честь Имъ представляться, послѣ чего, при звукахъ военной музыки, поставленной предъ домомъ, сѣли за обѣденный столъ, по окончаніи коего послѣ вечерней зори, Знаменитые Гости отправились, къ Принцессѣ Елисаветѣ, въ загородный Ея домъ, откуда послѣ 10 часовъ Ихъ Высочества прибыли на Императорско-Россійскій пароходъ *Ижора*, на которомъ Наслѣдный Принцъ, пробылъ до 11-ти часовъ; а Ихъ Королевскія Высочества Принцъ *Фридрихъ* съ Супругою, переночевавъ, отплыли вчерашнимъ утромъ въ 3 часа въ Ст. Петербургъ. (*A.P.S.Z.*)

Австрія.

Теплицъ, 8-го Мая.

Вчера вечеромъ въ 10½ часовъ, прибыла сюда изъ Мюнхена, вдовствующая Королева Баварская въ вожделѣнномъ здравіи. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 5-го Іюня.

Съ нѣкотораго времени, въ Палатѣ Депутатовъ, разсматриваютъ бюджетъ, представленный Министромъ Финансовъ.

— Со времени начатія процесса, здѣшняя столица представляетъ видъ осажденнаго города. Днемъ и ночью ходятъ многіе конные и пѣхотные патрули по всѣмъ улицамъ, а гарнизонъ составляютъ три бригады пѣхоты, 2 бригады конницы, одинъ артиллерійскій полкъ, одинъ конный и 1 пѣхотный полкъ городской стражи, полкъ Саперовъ, цѣлый корпусъ Жандармовъ Сенскаго Департамента, и нѣсколько ротъ ветерановъ. Кромѣ сего въ окрестностяхъ города, не дальше, какъ въ разстояніи 2-хъ миль (*lieus*), находится 6 полковъ пѣхоты и 3 полка конницы съ потребною артиллеріею, а всего 65,000 человѣкъ.

— Здѣсь слышно, что Графъ *Поццо-ди-Борго* вскорѣ оставитъ должность Посланника при Лондонскомъ Дворѣ, и уѣдетъ въ Тосканію, отдохнуть отъ трудовъ политическаго поприща и тамъ будетъ жить приватно.

— Король и донынѣ противится Испанскому посредничеству, будучи убѣжденъ, что нельзя его принять безъ нарушенія порядка, безопасности, и государственныхъ финансовъ. Завтра ожидаемъ отвѣта отъ Англійскаго Кабинета; весьма любопытно, что онъ объявитъ, и какъ Король поступитъ въ семъ дѣлѣ. Мнѣнію Короля слѣдуютъ Министры: Маршалъ *Мезонъ*, Гг. *Персиль* и *Юманъ*; всѣ же прочіе готовы оставить Кабинетъ, если не будетъ посредничества. Даже и вчера Министерство едва не разстроилось. Г-нъ *Броли* требовалъ отставки, сказывая причину, что онъ узналъ о тайной инструкціи, посланной будто бы Королемъ Г-ну *Себастіани*, дабы онъ старался отклонить Англійскій Кабинетъ, отъ отвѣта въ пользу посредничества, а извѣстно, что онъ, *Броли*, *Гизо*, *Тьеръ* и *Дюшатель*, безусловно держатся посредничества. Г-нъ *Тьеръ*, намѣренъ даже сіе дѣло представить въ Палату Депутатовъ; ему же приписываютъ статью, коею *Journal des Débats* доказываетъ необходимость посредничества, дабы приготовить умы къ принятію онаго. Князь *Таллейранъ* еще находится въ Парижѣ, откуда вѣроятно не уѣдетъ, пока не разрѣшится сей важный вопросъ.

7-го Іюня.

По словамъ *Phare de Bayonne*, дивизія бригадира *Ораа*, не смотря на уронъ, понесенный ею неожиданнымъ нападеніемъ Карлистовъ при ея отступленіи, она совершила оное въ порядкѣ.

— *Мониторъ* сообщаетъ: „Изъ Байонны извѣщаютъ отъ 5-го ч. с. м., что послѣ сильнаго сопротивленія, городъ Вилла-Франка сдался на капитуляцію, заключенную 3-го числа с. м. Карлисты находятся въ окрестностяхъ сего города; ихъ ожидаютъ въ Тулузу, гдѣ *Ауреги* заперся съ 3-мя баталіонами. Увѣряютъ, что войска Королевы выступятъ изъ укрѣпленныхъ мѣстъ на Бастанской долинѣ и обратятся въ Пампелону.“

go wydano tyle pięknych prawideł i instrukcyi, przez wolne Ekonomiczne Towarzystwo.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, dnia 11 Czerwca.

Dnia 9 t. m. o godzinie 3ciey z południa, Jego Królewska Wysokość Xiąże Następca Tronu, będąc w drodze dla obeyrzenia 2go korpusu armii, przybył do Szczecina, i zatrzymał się w Jeneralskim za miastem położonym domu. Około godziny 8mey przybyli tamże Ich Królewskie Wysokoście Xiąże *Fryderyk* Niderlandzki z Małżonką. Wysokie te Osoby spotkane były przez wszystkich Jenerałów, znakomitszych Woyskowych i Cywilnych Urzędników, Duchowieństwo i Deputacyą miasta, którzy mieli szczęście stawić się przed Niemi; potém przy odgłosach muzyki woyskowey przed domem postawioney, usiedli do obiadu, po ukończeniu którego, po zabiciu wieczorney zorzy, Wysocy Goście udali się do Xiężny Elżbiety, do jey willi; zkąd o godzinie 10tey Ich Wysokoście przybyli na Cesarsko-Rossyyski statek parowy *Iżora*, na którym Następca tronu zabawił do godziny 11tey; a Ich Królewskie Wysokoście Xiąże *Fryderyk* z Małżonką, po przenocowaniu, wyjechali wczorayszego rana o godzinie 3ciey do Sankt Petersburga. (*A.P.S.Z.*)

Austrya.

Teplitz, 8go Czerwca.

Wczora wieczorem o pół do 11tey przybyła tu z Monachium Królowa Bawarska, wdowa, w pomyślnym stanie zdrowia. (*A.P.S.Z*)

Francya.

Paryż, dnia 5 Czerwca.

Od dnia onegdayszego, toczą się rozprawy w Izbie Deputowanych nad budżetem Ministra Skarbu.

— Od czasu rozpoczętego processu, tuteysza stolica ma postać miasta, będącego w stanie oblężenia. Dniem i nocą przeciągają liczne patrole konne i piesze po wszystkich ulicach, a załoga składa się z 3 brygad piechoty, 2 brygad jazdy, 1 półku artylleryi, 1 półku straży municypalney konney i 1 pieszey, półku saperów, całego korpusu żandarmeryi Departamentu Sekwany i kilku kompaniy weteranów. Prócz tego w okolicach miasta, nie daley, jak na dwie lieus obwodu, jest 6 półków piechoty, 3 półki jazdy ze stosowną artylleryą; wszystkiego 65,000 ludzi.

— Słychać tu, że Hrabia *Pozzo-di-Borgo*, opuści niezadługo Poselstwo przy Dworze Londyńskim i uda się do Toskanii, gdzie dla wypoczynku z trudów politycznego powołania swojego, prywatnie mieszkać będzie.

— Król jest dotąd przeciwko interwencyi hiszpańskiey, w przekonaniu, że nie można jey użyć bez narażenia porządku, bezpieczeństwa i finansów krajowych. Jutro, spodziewana jest odpowiedź Gabinetu Angielskiego; ciekawa rzecz, co ten oświadczy i jak sobie Król postąpi. Z Ministrów są za zdaniem Króla: Marszałek *Maison*, PP. *Persil* i *Humann*; jeżeliby więc nie przyszło do interwencyi, wszyscy inni, prócz powyżey wymienionych, wystąpią zapewne z Gabinetu. Już wczora nawet było Ministeryum blizkie rozwiązania. P. *Broglie* żądał dymissyi, dając za powód, że dowiedział się o taynych instrukcyach, które Król miał posłać P. *Sebastianiemu*, ażeby się starał odwieść Gabinet Londyński, od przychylney za interwencyą odpowiedzi, a wiadomo, że *Broglie*, *Guizot*, *Thiers* i *Duchatel*, są bezwarunkowie za interwencyą. P. *Thiers* obowiązał się nawet przedstawić ten interes Izbie Deputowanych, jemu też przypisują artykuł, którym *Journal des Débats* z dnia 29 Maja, nieodzowną potrzebę interwencyi udowadnia, ażeby umysły do jey przyjęcia usposobić. Xiąże *Talleyrand* bawi jeszcze w Paryżu, zkąd nie oddali się zapewne, dopóki to ważne pytanie rozstrzygniętém nie zostanie.

Dnia 7.

Podług *Phare de Bayonne*, dywizya Brygadyera *Oraa*, pomimo straty, jakiey doznała przez niespodziany napad Karolistów w odwrócie swoim, uzupełniła w porządku tenże odwrót.

— *Monitor* pisze: „Z Bayonny donoszą pod dniem 5 b. m., że, po dzielney obronie, poddało się miasto Villafranca przez kapitulacyą, na dniu 3 b. m. zawartą. Karoliści stoją w okolicach tego miasta i są oczekiwani pod Tolozą, gdzie się zamknął *Jaureguy* z trzema batalionami. Zapewniają, że woysko Królowey ustąpi z mieysc warownych doliny Bastan i cofnie się do Pampelony.“

— Одна газета извѣщаетъ: „Отступленіе Кристиносовъ изъ Бергара, Ируна и другихъ, сильно укрѣпленныхъ мѣстъ на Бастанской долинѣ, оставляетъ Карлистамъ во власть всѣ четыре участвующія въ мятежѣ области, исключая только Бильбао, Пампелону и Санъ-Себастіанъ. Взятіе Вилла-Франки, открываетъ Карлистамъ безпрепятственно дорогу въ Мадритъ: ибо доселѣ одна только сія крѣпость, недозволяла имъ вступить въ столицу. (*G. C.*)

9-го Іюня.

Въ Субботу и Воскресенье, Ихъ Величества давали въ Тюльери большіе обѣды, къ которымъ въ первый день были приглашены Лордъ и Леди *Гранвиль*, Князь и Княгиня *Броли* и Секретарь Британскаго Посольства; на другой же день Князь *Таллейранъ*, Княгиня *Дино*, Россійскій Уполномоченный Графъ *Медемъ* и Россійскій Посланникъ при Неаполитанскомъ Дворѣ Графъ *Матушевичъ*. Вчера у Короля происходилъ Совѣтъ Министровъ, продолжавшійся $2\frac{1}{2}$ часа.

11-го Іюня.

Князь *Леопольдъ Сицилійскій* вчера въ 5-ть часовъ по утру, отправился отсюда въ Лондонъ. Сказываютъ, что онъ первыхъ числъ Іюля, опять сюда возвратится.

12-го Іюня.

Слухъ, что дѣло, производящееся въ Судѣ Перовъ, отсрочено будетъ къ слѣдующему засѣданію, кажется подтверждается.

— Сказываютъ, что въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ получены депеши изъ Лондона отъ Генерала *Себастіани*, съ извѣщеніемъ, что Министерство *Мельбурна* близко перемѣны въ духѣ Торисовъ, и что уже съ начальниками сей партіи, начались переговоры о составленіи соединеннаго Министерства. (*A.P.S.Z.*)

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 5-го Іюня.

Здѣсь получены письма изъ Галиціи, въ которыхъ между прочимъ сказано: „Носится слухъ, что маневры войскъ, подобные тѣмъ, какіе происходить будутъ при Калишѣ, послѣдуютъ и въ здѣшней странѣ, гдѣ нѣсколько иностранныхъ полковъ соединится съ войскомъ Австрійскимъ. По сему поводу, ожидаютъ также съѣзда обоихъ Императоровъ. Не вникая въ то, какая цѣль сихъ дѣйствій, не сомнительно, что онѣ представляютъ, совершенное согласіе и хорошое отношеніе, царствующее между Россіею, Австріею и Пруссіею, а равно и то, что три Державы, останутся въ тѣсномъ между собою союзѣ наступательно и оборонительно. Полагаютъ, что если сіи маневры дѣйствительно приведены будутъ въ исполненіе: то ни въ какомъ другомъ мѣстѣ, онѣ не будутъ, какъ только въ окрестностяхъ Лемберга. (*G.C.*)

Веймаръ, 6-го Іюня.

Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЪ ПАВЛОВИЧЪ, прибылъ сюда вчера по полудни, и остановился въ замкѣ нашего Великаго Герцога. Онъ удостоитъ сегодня Своимъ присутствіемъ оперный театръ. Завтра будетъ большій парадъ здѣшняго линѣйнаго войска, а послѣ изъ почтенія къ Знаменитому Гостю, данъ будетъ обѣдъ въ Бельведерѣ, лѣтнемъ мѣстопребываніи. (*D. P.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 5-го Іюня.

Журналы сообщаютъ, что 2-го ч. с. м., нѣсколько знаменитыхъ Банкировъ, подали представленіе Г. *Мельбурну*, о необходимости посредничества въ Испанскихъ дѣлахъ, дабы сохранить Англійскихъ подданныхъ отъ угрожающихъ потерь, какимъ они могли бы подвергнуться утратами большихъ суммъ, данныхъ въ займы Испанскому Правительству, простирающихся не менѣе, какъ до 20 милліоновъ фун. стер. Министръ будтобы отвѣчалъ, что Дворы Англійскій, Португальскій и Французскій дѣлаютъ о семъ переговоры.

— *Morning Chronicle* утверждаетъ, что Графъ *Себастіани* получилъ уже отъ нашего Правительства отвѣтъ, на вопросъ, сдѣланный недавно Лорду *Пальмерстону* изъ Мадрита и Парижа. Какое содержаніе сего отвѣта, то извѣстно только однимъ Кабинетамъ. При томъ не должно забывать (говоритъ сей же журналъ), что донынѣ еще не было требовано посредничества, въ точномъ смыслѣ сего слова; Испанское Правительство только спрашивало: какъ бы поступила Англія и Франція, въ случаѣ непредвидѣннаго требованія ихъ помощи, со стороны Королевы Правительницы.

— Предложеніе Г. *Гроте*, поступившее въ Нижній Парламентъ, о тайной балатировкѣ, послѣ весьма продолжительныхъ переговоровъ, не поддержано большинствомъ 317 противу 144 голосовъ.

— Jedna z gazet powiada: „Cofnienie się Krystynistów z Bergara, Irun i innych mocno obwarowanych stanowisk w dolinie Bastan, zostawia Karolistów panami wszystkich cztérech w powstaniu będących prowincyy, z wyłączeniem Bilbao, Pampelony i San-Sebastian. Przez poddanie się Villafranca, mają Karoliści otwartą drogę do Madrytu; dotąd ta jedna tylko forteca, tamowała im pochód do stolicy. (*G. C.*)

Dnia 9.

W sobotę i niedzielę były wielkie obiady u Królewstwa Ichmość w Tuilleryach: byli zaproszeni pierwszego dnia Lord i Lady *Granville*, Xiąże i Xiężna *Broglie* i Sekretarz Brytańskiego Poselstwa; drugiego dnia Xiąże *Talleyrand*, Xiężna *Dino*, Sprawujący interessa Rossyyskie Hrabia *Medem* i Poseł Rossyyski przy Dworze Neapolitańskim Hrabia *Matuszewicz*. Wczora o południu miał Król radę Ministrów, która półtrzeciey godziny trwała.

Dnia 11.

Xiąże *Leopold Sycylijski* wczora rano o godzinie 5tey, wyjechał ztąd do Londynu. Mówią, że pierwszych dni Lipca ma tu powrócić.

Dnia 12.

Zdaje się potwierdzać pogłoska, że sprawa, w Sądzie Parów tocząca się, do następnego posiedzenia odłożoną zostanie.

— Mówią, że do Ministeryum stosunków wewnętrznych nadeszły depesze z Londynu od Jenerała *Sebastianiego*, donoszące, że Ministeryum *Melbourna* jest bliskie odmiany w duchu Torysowskim, i że już z głowami Torysów rozpoczęte są układy względem złożenia Ministeryum Koalicyynego. (*A.P.S.Z.*)

Niemcy.

Frankfort nad Menem, dnia 5 Czerwca.

Odebrano tu listy z Galicyi, w których między innemi powiedziano: „Biega tu pogłoska, że rewia woysk, podobna tey, jaka będzie pod Kaliszem, odbędzie się w tuteyszey prowincyi, gdzie kilka półków obcych połączy się z woyskiem Austryackiém. Z tego powodu spodziewają się także zjazdu obudwóch Cesarzów. Nie wchodząc, jaki móże bydź cel tych operacyy, jest zawsze rzeczą niewątpliwą, iż one wskazują doskonałą zgodność i dobre porozumienie, panujące pomiędzy Rossyą, Austryą i Prussami, jak niemniey, że te trzy Mocarstwa pozostaną ściśle połączonemi z sobą zaczepnie i odpornie. Wnoszą, iż jeżeli ta rewia przyydzie rzeczywiście do skutku, to nie gdzie indziey, jak w okolicach Lwowa. (*G. C.*)

Weimar 6go Czerwca.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże Rossyyski MICHAŁ PAWŁOWICZ przybył tu wczora po południu i stanął w zamku Wielkiego Xięcia naszego. Dziś zaszczyci obecnością Swoją teatr opery. Jutro będzie wielka parada tuteyszego woyska liniowego, a potém obiad w Belwederze, mieszkaniu letniém, na uczczenie Dostoynego Gościa. (*D. P.*)

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn, dnia 5 Czerwca.

Dzienniki donoszą, że dnia 2go bieżącego miesiąca, kilku znakomitych bankierów podało przedstawienie Panu *Melbourne*, o potrzebie interwencyi w sprawie hiszpańskiey, ażeby zabezpieczyć poddanych angielskich przeciwko grożącym stratom, na jakie byliby wystawieni, gdyby im przepadły ogromne summy, rządowi hiszpańskiemu zaliczone, a naymniey 20 milionów funtów szterlingów wynoszące. Minister miał odpowiedzieć: iż Dwory angielski, francuzki i portugalski, naradzają się właśnie w tey mierze.

— *Morning-Chronicle* utrzymuje, że Rząd nasz udzielił już dnia wczorayszego Hrabiemu *Sebastiani* odpowiedź, na zapytanie uczynione niedawno Lordowi *Palmerston* z Madrytu i z Paryża. Jaka jest treść tey odpowiedzi, to tylko samym Gabinetom wiadomo. Nie trzeba, wszakże zapominać (mówi ten dziennik), że dotąd nie była jeszcze żądana interwencya w istotném znaczeniu tego wyrazu; Rząd hiszpański zapytał tylko: jakby sobie postąpiła Anglia i Francya, w razie nieprzewidzianego zażądania od nich pomocy ze strony Królowey Rejentki.

— Wniosek Pana *Grote*, podany w Izbie Niższey, o balotowaniu taynem, po bardzo długich rozprawach, nie utrzymał się większością 317 przeciwko 144 głosom.

— Разные слухи объ Испанскомъ посредничествѣ, по словамъ *Globe*, суть только догадки. Ни одна изъ союзныхъ Державъ не сдѣлаетъ ни шага въ семъ дѣлѣ, пока не воспослѣдуетъ совершенное согласіе съ другими.

— Здѣсь получено письмо изъ Лиссабона, въ которомъ увѣряютъ, что Португальское наблюдательное войско, усилено 15,000 ч., а 10,000 ч. составлять будутъ резервное войско, которое сформируется въ Лиссабонѣ.

—Журналы замѣчаютъ, что изъ всѣхъ Министерствъ, одно только Министерство Г. *Пиля*, представляетъ небывалый еще въ Англіи примѣръ тому, что оно не помѣщено въ Альманахѣ. Это произошло отъ того, что оно составлено въ Ноябрѣ, по изданіи уже прошлогодняго Альманака, а распущено до напечатанія новаго.

— Лордъ *Гилль* издалъ приказъ по арміи, воспрещающій солдатамъ по всей Великобританіи и Ирландіи, носить внѣ службы при себѣ оружіе. Сему распоряженію не подвергаются гарнизоны, въ Англійскихъ колоніяхъ находящіеся.

— Недавно на обѣдѣ данномъ Лордомъ Меромъ Лондона, Князь *Веллингтонъ* объявилъ откровенно, что Король много сожалѣетъ о разстройствѣ послѣдняго состава Министровъ, а наипаче ему жаль Сира Роберта *Пиля*.

— Одна газета дѣлаетъ замѣчаніе, что несправедливо *О'Конеля* называютъ возмутителемъ Ирландіи, тогда, когда только ему одному присвоить должно сохраніе тишины въ сей странѣ.

— Дублинская газета утверждаетъ, что военачальникомъ Англійской арміи, на мѣсто Лорда *Гиля*, будетъ Лордъ *Англесей*.

— Весьма удивительно, что на блистательномъ обѣдѣ, данномъ 29-го ч. прошлаго мѣсяца подъ первенствомъ Лорда *Магона*, въ память Питта, во все не находился Сиръ Робертъ *Пиль*, хотя отъ сего не отказался Князь *Веллингтонъ* и всѣ почти знаменитѣйшіе Торисы. (*G. C.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 18-го Мая.

Французскіе журналы обнародовали слѣдующій протестъ *Донъ Мигуэля* противу продажи церковныхъ имѣній, назначенной Португальскимъ Правительствомъ:

„Поелику одною изъ первыхъ обязанностей Христіянскаго Государя, какъ покровителя Церкви и святыхъ ея уставовъ, есть сохраненіе въ совершенной цѣлости имѣній, коими сія церковь владѣетъ, дабы онѣ могли быть употреблены для благочестивыхъ намѣреній, къ коимъ онѣ предназначены по своей натурѣ и по силѣ правъ; а опыты нѣсколькихъ столѣтій подтвердили пользу таковаго употребленія; до свѣдѣнія же моего доведено, что незаконное и злочестивое Лиссабонское Правительство, для удобнѣйшаго уничтоженія Католицизма въ Лиссабонѣ и поверженія Духовенства въ ужасную бѣдность и горестное униженіе, намѣрено продать церковныя имѣнія, кои были или жалованы Королями, достославными моими предками, имѣвшими на сіе право, или по большей части предоставлены набожными завѣщаніями и дарами правовѣрныхъ, разнымъ церквамъ и монастырямъ, съ возложеніемъ на нихъ большихъ обязанностей, кои добросовѣстно и были исполняемы; а какъ я желаю, сколь возможно воспрепятствовать таковому присвоенію, и отвратить большое зло, могущее отъ сего произойти, какъ для Португальской церкви, такъ равно и для всего общества: то и протестую предъ Богомъ и всѣми Европейскими Государями, противу продажи сихъ имѣній, а вмѣстѣ съ симъ объявляю, что всѣ продажи, или уступки въ арендное содержаніе деревень, городской недвижимости, церковныхъ десятинъ, или же другихъ правъ, уже послѣдовавшія, признаю ничтожными и недѣйствительными, и что всѣ покупатели или содержатели, туземцы ли они, или иностранцы, теряютъ свои капиталы. Дабы же, если я возвращу похищенный у меня престолъ, никто не отговаривался незнаніемъ, не заводилъ тяжбы, которая послѣ протеста моего, посланнаго 24-го Іюня 1834 года ко всѣмъ Европейскимъ Державамъ, противу всѣхъ дѣйствій существующаго Правительства въ Лиссабонѣ, не можетъ имѣть никакого уваженія, я призналъ нужнымъ сей новый протестъ сообщить помянутымъ Державамъ. Римъ 14-го Мая 1834 г.

(подписалъ) „*Мигуэль*" (*D. P.*)

Греція.

Аѳины, 1-го Мая.

Въ слѣдующій Понедѣльникъ послѣдуетъ открытіе новой Католической церкви, панихидою въ па-

— Wszelkie pogłoski o interwencyi hiszpańskiey, jak *Globe* powiada, są domysłowe tylko. Żadne z Mocarstw sprzymierzonych nie uczyni ani jednego kroku w tey sprawie, póki zupełne porozumienie się z drugiemi nie nastąpi.

— Odebrano tu list z Lisbony, w którym zapewniają, że woysko obserwacyyne portugalskie, wzmocnione zostało do 15,000 ludzi, a 10,000 będzie wynosiło woysko odwodowe, w Lisbonie organizować się mające.

— Dzienniki czynią uwagę, iż ze wszystkich Ministerstw, jedno tylko Ministerstwo Pana *Peel* przedstawia ten jedyny w historyi angielskiey wypadek, że nie było wymienione w almanachu. Pochodzi to ztąd, że utworzone zostało w Listopadzie, już po wydaniu zeszłorocznego almanachu, a rozwiązało się przed wydrukowaniem nowego.

— Lord *Hill* wydał rozkaz dzienny do woyska, zabraniając żołnierzom nosić broń boczną extra służby, w całey Wielkiey Brytanii i Irlandyi. To rozporządzenie nie obowiązuje załóg, będących w osadach angielskich.

— Niedawno na obiedzie danym, przez Lorda Majora Londynu, oświadczył Xiążę *Wellington* bez żadney ogródki, że Król ubolewa mocno nad upadkiem ostatniego składu Ministrów, a szczególniey żałuje Sir Roberta *Peel*.

— Jedna z gazet czyni uwagę, że niesłusznie nazywają *O'Connella* burzycielem Irlandyi, kiedy jemu jedynie przypisać należy, spokoyne zachowanie się tego kraju.

— Jedna z gazet Dublińskich utrzymuje, że Naczelnym wodzem woyska angielskiego, będzie Margrabia *Anglesey*, na mieysce Lorda Hill.

— Zadziwia to, że na wielkim obiedzie ku pamiątce Pitta, danym dnia 29 z. m., pod przewodnictwem Lorda *Mahon*, nie znaydował się wcale Sir Robert *Peel*, chociaż nie omieszkał nań przybydź Xiążę *Wellington* i prawie wszyscy znakomitsi Torrysowie.

(*G. C.*)

Portugalia.

Lisbona, dnia 18 Maja.

Dzienniki Francuzkie ogłosiły następującą protestacyą *Don-Miguela* przeciw przedaży dóbr duchownych, którą Rząd Portugalski postanowił:

„Gdy jest jednym z pierwszych obowiązków Xiążęcia Chrześciańskiego, jako Protektora Kościoła i świętych praw jego, utrzymać w zupełney całości dobra, które tenże Kościół posiada, aby mogły bydź użytemi na święte cele, do czego z natury swojey i prawa są przeznaczonemi, a doświadczenie tylu wieków potwierdziło użyteczność takowego użycia; gdy oraz doniesiono mi, iż nieprawy i bezbożny Rząd w Lisbonie, dla tém łatwieyszego zniszczenia katolicyzmu w Portugalii i pogrążenia Duchowieństwa w okropną nędzę i smutną uległość, ma zamiar sprzedać dobra kościelne, które są, jużto darowiznami Królów, dostoynych moich Poprzedników, którzy do tego byli upoważnionemi, już też po większey części, pobożnemi zapisami i darowiznami uczynionemi przez wiernych dla rozmaitych kościołów i klasztorów, na które za to włożyli ciężkie obowiązki, a te sumiennie były wykonywane; gdy daley pragnę, ile możności mojey, przeszkodzić takowemu przywłaszczeniu i wielkiemu złemu, które ztąd, tak dla Kościoła Portugalskiego, jako też dla ogółu społeczności wyniknąć może, protestuję się przed Bogiem i wszystkiemi Monarchami Europeyskimi przeciw przedaży tych dóbr i oświadczam, iż wszelkie przedaże lub wszelkie wydzierżawienia wsi, posiadłości mieskich, dziesięcin plebańskich, lub innych praw, już nastałe, są żadne i nic nieznaczące, i że wszyscy nabywcy lub dzierżawcy, bądź krajowi, bądź zagraniczni, tracą swoje kapitały. Aby zaś, gdy kiedyś powrócę dla odzyskania wydartego mi Tronu, nikt nie wymawiał się niewiadomością, lub nie czynił reklamacyi, która po protestacyi, wydaney dnia 24 Czerwca 1834 do wszystkich Mocarstw Europeyskich przeciw wszystkim czynnościom istniejącego Rządu w Lisbonie, na żaden wzgląd zasługiwać nie może, uznałem więc za rzecz przyzwoitą, tę nową protestacyą udzielić wspomnionym Mocarstwom. W Rzymie dnia 14 Maja 1834 roku."

(Podpisano) *Miguel*. (*Dz. P.*)

Grecya.

Ateny, dnia 1 Maja.

W następny poniedziałek, nastąpi otwarcie nowego katolickiego kościoła, przez odbycie żałobnego na-

мять въ Бозѣ почившаго Австрійскаго Императора *Франца*. Его Величество Король будетъ при семъ присутствовать.

— Ethniki увѣдомляетъ: „На прошлой недѣлѣ Король посѣтилъ Адмирала *Міаули* и къ удовольствію своему удостовѣрился, что здоровье сего храбраго Моряка поправляется.“ *Міаули*, въ силу новаго постановленія, оставивъ званіе Директора Морской Префектуры, наименованъ Вице-Адмираломъ и Генералъ Инспекторомъ Королевскаго флота.

— Нынѣшній Кассаціонный Совѣтникъ, *Полизоидесъ*, произведенъ въ Вице - Президенты Верховнаго Суда.

— *Аѳина* заключаетъ въ себѣ для Аѳинской Полиціи, между прочимъ, слѣдующее замѣчаніе: „Полиція въ нашемъ городѣ существуетъ только для виду и для жалованья. На сихъ дняхъ нельзя было даже достать хлѣба, благодаря попечительности Министра Внутреннихъ Дѣлъ. По улицамъ течетъ вода, образующая озера, которыя въ скоромъ времени причинятъ болѣзни. Всѣ обманщики и поддѣльщики съѣстныхъ припасовъ перешли изъ Навпліи въ Аѳины, и занимаются ремесломъ своимъ безъ малѣйшей въ томъ помѣхи. Всѣ жизненныя потребности, какія только можно поддѣлывать, покупаются жителями Аѳинъ въ самомъ худомъ и вредномъ качествѣ, тогда какъ прежде, по крайней мѣрѣ, Аѳинскіепекари не знали сего искуства; а Директоръ Полиціи — покоится на лаврахъ.“

— Этотъ же журналъ говоритъ: Генералъ *Чорчъ* уволенный отъ званія Военнаго Коменданта Греческой твердой земли, назначенъ къ другой должности (симъ подтверждаются слухи, что Генералъ *Чорчъ* будетъ Министромъ). Далѣе замѣчаетъ онъ: Въ Локрійской и Ѳтіоской Епархіяхъ появились вновь изъ за границы разбойники, которые похитили у Г. *Скомпурдиса* болѣе 15,000 драхмъ. (Другіе говорятъ даже, что они и его самаго увели съ собою). Правительство приняло относительно ихъ нужныя мѣры; но онѣ должны бы быть также приняты и Начальникомъ: пограничнаго Турецкаго войска, ибо несчастія таковыя происходятъ отъ недосмотра его, если не отъ потворства.“ Аѳина удивляется также множеству ежедневно возникающихъ строеній, въ такое время, когда всѣ рабочіе люди получаютъ столь значительную плату. Впрочемъ и въ самомъ дѣлѣ удивительно, что въ короткое время съ тѣхъ поръ, какъ Аѳины содѣлались столицею Короля, построено не менѣе семисотъ новыхъ зданій, въ числѣ коихъ большая часть однакожъ скромные Греческіе домики. (*A.P.S.Z.*)

— За корону и Скипетръ для Короля *Оттона*, также порфиру и церковныя утвари, заплачено Г-ну *Фоссенну* въ Парижѣ 300,000 фран.: все это готово было чрезъ мѣсяцъ послѣ заказа. Алмазовъ для украшенія вовсе не употреблено. Скипетръ вѣситъ 25, а корона 30 унцій золота.

9-го Мая.

Банкирскій домъ Б. *Сина* въ Вѣнѣ, договорился съ жителями Арголиды, на 8 процентную ссуду, обезпеченную на ихъ недвижимости, и простирающуюся до 12 милліоновъ драхмъ (75 драхмъ 16 р. 20 к. сер.)

— Состояніе нашего Посольства въ Константинополѣ, есть тоже какъ и прежде; несмотря на всевозможныя усилія Г. *Цографоса*, нельзя было перемѣнить состоянія Греческихъ подданыхъ въ Турціи, что весьма прискорбно. По сему поводу часть Грековъ прибѣгнула подъ покровительство Самосскаго Князя, а часть приняла Турецкое подданство, и симъ Греція болѣе и болѣе лишается своего народонаселенія. (*G.C.*)

Испанія.

Мадритъ, 24-го Мая.

Письмо Генерала *Вальдеца* отъ 11-го ч. с. м. къ Военному Министру, написанное противу анархистовъ, опечалило и взволновало противу него ультра-либералистовъ, которые считали всегда сего Генерала, своимъ единомышленникомъ.

— Провинціи, участвующія въ мятежѣ, мало здѣсь на себя обращаютъ вниманія, тѣмъ болѣе, что злоумышленія и заговоры нигдѣ удачны не были. Въ Галиціи, Андалузіи и Каталоніи, прекращены всѣ смятенія.

— Сказываютъ, что послѣ увольненія отъ должности Г-на *Мартинеца-де-ла-Роза* и занятія мѣста Президента Совѣта Г-мъ *Торрено*, Военнымъ Министромъ будетъ Графъ *Альмодаваръ*, бывшій донынѣ Президентъ Прокурадорской Палаты; Министромъ Юстиціи Г-нъ *Салатрава*, или Г-нъ *Гиль-де-ла-Куадра*; Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Г. *Бардажи* или Г-нъ *Аргеллесъ*; Министромъ Финансовъ Г.

bożeństwa po zmarłym Cesarzu Austryackim *Franciszku*. Jego Królewska Mość będzie się na niém znaydował.

— Gazeta *Ethniki* donosi: „Król w zeszłym tygodniu odwiedził Admirała *Miaulis*, i z ukontentowaniem dowiedział się, że zdrowie tego walecznego marynarza polepsza się. *Miaulis*, na skutek nowego postanowienia, został uwolniony od urzędu Dyrektora morskiey Prefektury, a mianowany Wice-Admirałem i Jeneralnym Inspektorem flotty Królewskiey.

— Teraźnieyszy Radca Sądu Kassacyynego, *Polizoides*, wyniesiony na Wice-Prezydenta Sądu Naywyższego.

— *Athina* zawiera, o Ateńskiey Policyi między innemi następujące postrzeżenie: „Policya w naszém mieście, jest tylko dla pozoru i płacy. Temi dniami niemożna było nawet dostać chleba, dzięki staranności Ministra Spraw Wewnętrznych. Po ulicach płynie woda, i tworzy jeziora, które wkrótce będą przyczyną chorób; wszyscy oszukańcy i fałszerze żywności przenieśli się z Nauplii do Aten, i trudnią się swém rzemiosłem bez naymnieyszey przeszkody. Wszelka żywność jaką tylko można fałszować kupowana jest przez mieszkańców Aten w naygorszym i szkodliwym gatunku, a dawniey piekarze Ateńscy nie umieli tey sztuki, gdy tymczasem Dyrektor Policyi spoczywa na laurach.“

— Taż gazeta donosi: Jenerał *Church* został uwolniony od urzędu woyskowego Kommendanta lądu Greckiego, a przeznaczony do drugiego obowiązku; (przez to potwierdzają się pogłoski, że Jenerał *Church* będzie Ministrem). Daley pomieniona gazeta czyni postrzeżenia: w Dyecezyach Łokris i Phthios znowu ukazali się rozboynicy, którzy u P. *Skompurdis* zabrali więcey 15,000 drachm. (Inni nawet mówią, że i jego samego zabrali). Rząd względem nich przedsięwziął potrzebne środki; lecz te środki powinny bydź także przedsięwzięte i przez Naczelnika pogranicznego tureckiego woyska, nieszczęścia te bowiem jeśli nie od pobłażania, tedy przynaymniey z nieostróżności jego pochodzą. *Athina* zadziwia się także nad mnóztwem codziennie wznoszących się budowli, w tym czasie, gdy wszyscy robotnicy otrzymują znaczną płatę. Zresztą w rzeczy samey dziwną się bydź wydaje, iż w krótkim czasie odtąd, jak Ateny stały się stolicą Króla, wybudowano do 700 nowych domów, w liczbie których większa jednak liczba znayduje się skromnych greckich domków. (*A.P.S.Z.*)

— Za koronę i berło dla Króla *Ottona*, oraz za purpurę i inne ubiory kościelne, zapłacono Panu *Fossin* w Paryżu, 300,000 franków. To wszystko było wygotowane w miesiąc po zamówieniu. Dyamentów do ozdoby nie użyto wcale. Berło waży 25, a korona 30 uncyy złota.

Dnia 9.

Dom handlowy B. *Sina* w Wiedniu, ugodził się z mieszkańcami Argolidy, na 8-procentową pożyczkę, hypotekowaną na ich własności gruntowey, a wynoszącą 12 milionów drachm. (75 drachm, 108 zł. p.)

— Położenie naszego Poselstwa w Stambule, jest takie same, jakiém było z początku; pomimo wszelkich usiłowań Pana *Zografos*, nie można było zmienić stanu poddanych greckich w Turcyi; co jest prawdziwie zasmucającym wypadkiem. Z tegoto powodu, część Greków udała się pod opiekę Xięcia *Samos*, a część przyjęła poddaństwo tureckie, przez co utraca Grecya coraz więcey z ludności swojey. (*G. C.*)

Hiszpania.

Madryt, dnia 24 Maja.

List Jenerała *Valdez* do Ministra woyny, przeciwko anarchistom z dnia 11 b. m., zasmucił i oburzył na niego ultraliberalistów, którzy tego Jenerała, zawsze do rzędu swoich liczyli.

— Prowincye, nienależące do powstania, małą uwagę zwracają tu na siebie, zwłaszcza, że żadne sprzysiężenia i spiski nigdzie się nie powiodły. W Galicyi, Andaluzyi i Katalonii, zniszczono wszystkie poruszenia.

— Mówią, że po wystąpieniu P. *Martinez-de-la-Rosa* i objęciu urzędu Prezesa Rady przez P. *Torreno*, będzie Ministrem woyny Hr. *Almodavar*, dotychczasowy Prezes Izby Prokuradorów; Ministrem sprawiedliwości P. *Calatrava*, albo P. *Gill-de-la-Cuadra*; Ministrem spraw wewnętrznych P. *Bardaji*, albo P. *Arguelles*; Ministrem skarbu P. *Uriarte*; kierunek interessów zagranicznych pozostanie przy Prezesie Rady. Jak

Уріарте; управленіе иностранными дѣлами останется при Предсѣдателѣ Совѣта. Сколько сей списокъ новыхъ Членовъ достовѣренъ, опредѣлить не легко.

30-го Мая.

Королева Правительница, закрыла засѣданіе Кортесовъ, приличною тронною рѣчью. (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 6-го Мая.

Египетскій флотъ, состоящій изъ 6 линѣйныхъ и 8 меньшихъ военныхъ кораблей, на коихъ находится отъ 8 до 9 тысячъ войска, уже намѣревался оставить Кандію, вѣроятно съ тѣмъ, дабы наблюдать за движеніемъ Турецкаго флота.

13-го Мая.

Курьеры, посланные за 9 предъ симъ дней изъ Алеппо, привезли сюда весьма важныя для Порты извѣстія: *Емиръ-Беширъ*, Друзскій Князь, пользуясь худымъ положеніемъ Египетскаго Паши, въ коемъ онъ находится по поводу моровой язвы, ударилъ на его войско, лишенное всякихъ подкрѣпленій. Войско *Ибрагима* Паши потерпѣло чрезъ то значительный уронъ, а потому должно ожидать, что и жители Сиріи, симъ воспользовавшись, сдѣлаютъ вкупѣ возмущеніе. Подкрѣпленія изъ Египта и скораго возвращенія своего Командира Египтяне ожидать не могутъ: поелику *Ибрагимъ* Паша, избѣгая моровой язвы, съ отцемъ своимъ уѣхалъ въ Верхній Египетъ.

19-го Мая.

Султанъ назначилъ особенную миссію въ Вѣну, для поздравленія отъ имени своего, Австрійскаго Императора. Главою сего Посольства, будетъ *Фегрикъ-Ахмедъ-Паша*, мужъ, пользующійся общественнымъ уваженіемъ. Отъѣздъ его вскорѣ послѣдуетъ.

— Князь *Вегоридесъ* на сихъ дняхъ удостоился рѣдкой и даже неслыханной въ Турціи чести, т. е. что Султанъ посѣтилъ его лично въ собственномъ его домѣ, куда также прибыла и часть Султанскаго гарема, дабы оттуда смотрѣть на спускъ линѣйнаго корабля. Султанъ пилъ кофэ и разные другіе прохладительные напитки; дамамъ изъ гарема прислуживали однѣ только придворныя женщины.

— Французскій Посланникъ съ семействомъ своимъ отправился въ Бруссу, пользоваться тамошними минеральными водами.

— Столица находится въ вожделенномъ здравіи.

Заграбъ, 21-го Мая.

Изъ Албаніи отъ 7-го ч. с. м. увѣдомляютъ, что Турецкій флотъ, отплывъ изъ залива при Корфу, сталъ на якорѣ при Ломеницдѣ, откуда отправился послѣ въ Эврацдо, а оттолѣ, какъ полагать можно, поплыветъ въ Антивари. Онъ составленъ изъ двухъ линѣйныхъ кораблей, 4 фрегатовъ и 21 меньшихъ кораблей, къ коимъ еще присоединились перевозныя суда изъ Стамбула. Нѣкоторые сказываютъ, что на семъ флотѣ находится сухопутное войско назначенное въ Янину, дабы соединиться тамъ съ войскомъ подъ начальствомъ Визиря; по словамъ же другихъ, это экспедиція противу Черногорцевъ.

Смирна, 9-го Мая.

Письма изъ Байрутъ отъ 24-го Апрѣля совершенно подтверждаютъ все сказанное нами о печальномъ состояніи Сиріи. Въ сей странѣ безпрестанно господствуетъ большое волненіе; усилія *Эмиръ-Бешира* и его войска, не весьма достаточны. Возвращеніе *Ибрагима* Паши, прибывшаго въ началѣ Апрѣля въ Ст. Жанъ д'Акръ, кажется не принесетъ успѣшной перемѣны сему жалкому состоянію; напротивъ, по весьма справедливымъ причинамъ, опасаются, что зло еще болѣе увеличится: ибо вездѣ говорятъ о войнѣ, а извѣстно, что *Ибрагимъ* Паша нуждается въ людяхъ и деньгахъ. Тѣжъ самыя письма извѣщаютъ, что на островѣ Кипрѣ и доселѣ еще продолжается язва. Третьяго дня Смирнскій Губернаторъ получилъ увѣдомленіе, что въ Чесмѣ, въ домѣ, въ который за нѣсколько дней тайно прибылъ одинъ пассажиръ изъ Александріи, умерло уже отъ язвы два человѣка. Изъ Салоники опять доносятъ, что около Македонскихъ береговъ, появилось значительное число Корсаровъ, кои нападаютъ на суда подъ предводительствомъ какого-то *Караницо*. (*G. C.*)

Сѣверо-Американскіе Соединенные Штаты.

Нью-Іоркъ, 9-го Мая.

Въ слѣдствіе постановленія Сената Соединенныхъ Областей въ послѣднее его засѣданіе, дабы съ Южно-Американскими Областями войти въ переговоры о прочномъ утвержденіи торговли, посредствомъ Панамскаго перешейка, Президентъ поручилъ сіе дѣло Полковнику Чарлсу *Бидле*, который скоро туда отправится. (*A.P.S.Z.*)

dalece ta lista nowych Członków zarządu, może bydź dokładną, trudno zaręczyć.

Dnia 30.

Królowa Rejentka zamknęła posiedzenie Kortezów stosowną mową z tronu. (*G. C.*)

Turcya.

Konstantynopol, dnia 6 Maja.

Flota egipska, złożona z 6 liniowych i 8 mnieyszych wojennych okrętów, na pokładzie których znayduje się 8 do 9 tysięcy woyska, miała już opuścić Kandyą, nie w innym zapewne celu, jak dla uważania poruszeń floty tureckiey.

Dnia 13.

Przez Tatarów, wysłanych przed 9-cią dniami z Alepu, odebrano tu doniesienia dla Porty bardzo ważne. *Emir-Beszyr*, Xiąże Druzów, korzystając z przykrego położenia Rządcy Egipskiego, w jakiém się on z powodu zarazy morowey znayduje, uderzył na jego woysko wszelkich zasiłków pozbawione. Woysko *Ibrahima* ucierpiało przez to bardzo znaczną klęskę; trzeba się zatém spodziewać, że mieszkańcy Syryi zechcą z tego korzystać i w massie powstanie zrobią. Pomocy z Egiptu i prędkiego powrótu swego dowódcy nie mogą się Egipcyanie spodziewać, ponieważ *Ibrahim* Pasza, chroniąc się przed zarazą, wyjechał z oycem swoim do Wyższego-Egiptu.

Dnia 19.

Sułtan wyznaczył oddzielne poselstwo do Wiednia, przeznaczone dla powinszowania Cesarza Austryackiego w imieniu Sułtana. Na czele tego poselstwa będzie *Fehryk-Achmed* Pasza, mąż posiadający szacunek powszechny. Odjazd jego wkrótce nastąpi.

— Xięcia *Vegorides* spotkał w tych dniach rzadki, a nawet w dziejach tureckich niesłychany zaszczyt, to jest: że Sułtan odwiedził go osobiście w jego pałacu, gdzie także przybyła część haremu Sułtańskiego, dla przypatrywania się ztamtąd spuszczaniu na wodę nowego okrętu liniowego. Sułtan pił kawę i inne rozmaite chłodzące napoje. Damom haremu usługiwały same tylko kobiéty pałacowe.

— Poseł Francuzki wyjechał z rodziną swoją do Brussy, dla używania tamteyszych źrzódeł mineralnych.

— Stolica używa naylepszego stanu zdrowia.

Zagrab, 21 Maja.

Donoszą z Albanii pod dniem 7. b. m., że flota turecka, odpłynąwszy z kanału przy Korfu, zarzuciła kotwicę pod Lomenizza, zkąd udała się poźniey do Eurazzo, a ztamtąd, jak wnosić można, popłynie do Antivari. Składa się ona z 2 okrętów liniowych, 4 fregat i 21 pomnieyszych okrętów, do których przyłączyły się jeszcze statki przewozowe ze Stambułu. Niektórzy mówią, że na pokładzie tey floty znayduje się woysko lądowe, przeznaczone do Janiny, dla połączenia się tam z woyskiem, którém Wezyr dowodzi; według innych, jest to wyprawa przeciwko Czarnogórcom.

Smyrna, 9go Maja.

Listy z Bajrut, pod dniem 24 Kwietnia datowane, potwierdzają zupełnie to, cośmy niedawno o smutném położeniu Syryi donieśli. Ciągle panuje w tym kraju wielkie wzburzenie. Wysilenia *Emir-Beszyra* i jego woyska, są powiększey części niedostateczne. Powrót *Ibrahima* Paszy, do St. Jean d'Acre, zdaje się, że nie przyniesie pomyślney zmiany w tém smutném położeniu. Ale przeciwnie obawiają się, i z dosyć słusznych powodów, jeszcze pogorszenia tego stanu, ponieważ wszędzie mówią o woynie, a wiadomo, że *Ibrahim* ludzi i pieniędzy potrzebuje. Te same listy donoszą, że na wyspie Cyprze dotąd trwa zaraza. Onegday Gubernator Smirny otrzymał doniesienie, że w Czesmie, w tym domu, do którego przed niewielą dniami przybył z Alexandryi na statku podróżny, i potajemnie wysiadł, dwie osoby na zarazę umarły. Z Saloniki znowu donoszą, że około brzegów Macedonii znaczna liczba Korsarzów niepokoi morze pod dowództwem pewnego *Karanizo*. (*G. C.*)

Stany Zjednoczone Północno-Amerykańskie.

New-York, 9go Maja.

Na skutek postanowienia Senatu Stanów Zjednoczonych, na ostatniém jego posiedzeniu, ażeby z Południowo-Amerykańskiemi prowincyami weyśdź w układy, względem trwałego ustalenia handlu, przez pośrzednictwo ciaśniny Panamskiey, Prezydent poruczył tę rzecz Półkownikowi Charles *Bidle*, który się wkrótce tam uda. (*A.P.S.Z.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюня 18 дня 1835 г.—Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*